

V Bruseli 14. marca 2022
(OR. en)

6825/22

CO EUR-PREP 7
POLGEN 31
ECOFIN 186
SOC 119
EMPL 79
UEM 35
COMPET 132
ENV 177
RECH 110
ENER 76
JAI 283

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Európsky semester – súhrnná správa na rok 2022

Delegáciám zasielame v prílohe súhrnnú správu vypracovanú predsedníctvom o záveroch Rady o ročnom prieskume udržateľného rastu na rok 2022, o správe o mechanizme varovania, o návrhu spoločnej správy o zamestnanosti a o odporúčaní pre eurozónu. V dokumente sa zohľadňujú aj súvisiace závery Rady a rokovania, ktoré sa uskutočnili v rôznych zloženiach Rady v súvislosti s európskym semestrom 2022 počas prvej fázy.

Treba zdôrazniť, že táto súhrnná správa na rok 2022 bola vypracovaná na základe rokovaní v rôznych zloženiach Rady a dokumentov európskeho semestra, ktoré boli vypracované a vydané pred tým, ako bolo možné posúdiť a zohľadniť účinky vyplývajúce zo situácie spôsobenej vojenskou agresiou Ruska voči Ukrajine.

Komisia prijala 24. novembra 2021 „jesenný balík“ týkajúci sa európskeho semestra 2022, ktorý obsahuje:

- ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2022¹, v ktorom sa stanovuje stratégia hospodárskej politiky a politiky zamestnanosti EÚ s cieľom zotaviť sa z krízy COVID-19 a urobiť Európu ekologickejšou a digitálnejšou v súlade so štyrmi rozmermi konkurencieschopnej udržateľnosti;
- správu o mechanizme varovania na rok 2022², v ktorej sa odporúčalo, aby sa v roku 2022 vykonalo hĺbkové preskúmanie v prípade dvanástich členských štátov s cieľom identifikovať a posúdiť závažnosť prípadných makroekonomických nerovnováh;
- návrh spoločnej správy o zamestnanosti³, v ktorej sa analyzovala situácia v zamestnanosti a sociálnej oblasti v Európe a zdôraznili sa oblasti, v ktorých sa dosiahol pokrok, ako aj oblasti, v ktorých je potrebné urobiť viac;
- odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny (odporúčanie pre eurozónu)⁴, v ktorom sa členským štátom eurozóny odporučilo, aby na obdobie 2022 – 2023 prijali opatrenia jednotlivo v rámci vykonávania svojich plánov obnovy a odolnosti, ako aj kolektívne v rámci Euroskupiny.

Hospodársky výhľad uvedený v ročnom prieskume udržateľného rastu na rok 2022 vychádza z jesennej hospodárskej prognózy Komisie z novembra 2021. V ročnom prieskume udržateľného rastu sa preukázalo, že úsilie o riešenie okamžitých účinkov otrasu spôsobeného pandémie COVID-19 prinieslo výsledky. V eurozóne a v EÚ sa predpokladal nárast HDP za rok 2021 o 5,0 %. Keďže hospodárstvo EÚ prešlo z obnovy do rozšírenia, čo bolo podporené zlepšením trhu práce, priaznivými podmienkami financovania a urýchlenným zavádzaním Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, rast reálneho HDP sa predpokladal vo výške 4,3 % v roku 2022 a 2,5 % v roku 2023. Miera nezamestnanosti sa naďalej znižovala, hoci ostala o niečo vyššia než pred krízou. V dôsledku zvyšovania cien energií a narušenia dodávateľských reťazcov sa zvýšili inflačné tlaky. Neistota a riziká zostali vysoké okrem iného aj pokiaľ ide o vývoj pandémie, a to v rámci EÚ aj mimo nej.

¹ 14145/21.

² 14143/21.

³ 14267/21.

⁴ 14146/21.

V ročnom prieskume udržateľného rastu sa odporúčalo, aby sa hospodárska činnosť čoraz viac zosúlad'ovala so štyrmi rozmermi konkurencieschopnej udržateľnosti: environmentálnou udržateľnosťou, produktivitou, spravodlivosťou a makroekonomickou stabilitou, a aby sa tieto štyri rozmery nevnímali izolovane, keďže sa navzájom posilňujú.

Program ekonomickej, sociálnej a environmentálnej politiky Európy by teda mal zaistiť, aby vlády na všetkých úrovniach, podniky, sociálni partneri a domácnosti dôsledne prispievali k dosiahnutiu našich cieľov týkajúcich sa zelenej a digitálnej transformácie, ako aj cieľov zamestnanosti, zručností a zmierňovania chudoby stanovených v akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, pričom sa zaistí stabilita nášho hospodárstva, bezproblémové fungovanie jednotného trhu a dodržiavanie zásady na nikoho nezabudnúť.

V ročnom prieskume udržateľného rastu sa pripomenulo, že európsky semester poskytuje zavedený rámec koordinácie hospodárskej politiky a politiky zamestnanosti členských štátov a túto úlohu bude naďalej zohrávať vo fáze obnovy a v dosahovaní pokroku týkajúceho sa dvojakej transformácie. V oznámení sa navrhli aj hlavné charakteristiky cyklu európskeho semestra 2022 a vysvetlili hlavné zmeny v porovnaní s predchádzajúcimi cyklami, pričom sa zohľadnila potreba prispôbiť sa procesom v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Z dôvodu dátumu uverejnenia jesenného balíka opatrení si Rada pre zamestnanosť a sociálne veci na svojom decembrovom zasadnutí nevymenila názory na ročný prieskum udržateľného rastu.

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch prijala Rada pre hospodárske a finančné záležitosti (18. januára 2022) závery o ročnom prieskume udržateľného rastu⁵. Rada uvítala hospodárske priority predložené v ročnom prieskume udržateľného rastu na rok 2022, ako aj pokračujúce zameranie sa na konkurencieschopnú udržateľnosť v súlade s Európskou zelenou dohodou. Súhlasila s tým, že štyri vzájomne sa posilňujúce rozmery (environmentálna udržateľnosť, produktivita, spravodlivosť a makroekonomická stabilita) sú naďalej relevantné pre dosiahnutie cieľa EÚ, ktorým je prechod na udržateľný, odolný a inkluzívny hospodársky model.

⁵ 5365/22.

Vzhľadom na intenzitu obnovy a stupeň neistoty Rada zastávala názor, že členské štáty by mali naďalej zachovať agilnú fiškálnu politiku, aby boli schopné reagovať na vývoj pandémie. Vyzvala členské štáty, ktoré prechádzajú od všeobecnej fiškálnej podpory k cielenejším politickým opatreniam, aby pravidelne prehodnocovali využívanie, účinnosť a primeranosť podporných opatrení a boli pripravené podľa potreby ich prispôbiť meniacim sa okolnostiam, a to súbežne so zabezpečením fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte.

Rada uznáva potenciál Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti prispieť k oživeniu hospodárstva a posilneniu silného a udržateľného rastu EÚ, ako aj jeho úlohu pri zabezpečovaní odolného, zeleného a digitálneho hospodárstva EÚ. Vyzvala preto na včasné, úplné a účinné vykonávanie plánov obnovy a odolnosti, ktoré riešia širokú škálu hospodárskych výziev identifikovaných v uplynulých rokoch, pričom je však potrebné pokračovať v dohľade nad hospodárskou politikou EÚ vrátane dôkladného monitorovania vznikajúcich rizík.

Rada pripisuje veľký význam mnohostrannému dohľadu a úzkej koordinácii politík, ako aj transparentnému dialógu medzi Komisiou a členskými štátmi vo všetkých fázach európskeho semestra a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Rada vo svojich záveroch o správe o mechanizme varovania⁶ z 18. januára 2022 uvítala správu o mechanizme varovania na rok 2022, ktorou sa začína jej jedenáste výročné kolo, a vo všeobecnosti súhlasila s horizontálnou analýzou Komisie týkajúcou sa vývoja makroekonomických nerovnováh v EÚ a v rámci eurozóny a vznikajúcich rizík. Uznáva, že pandémia dočasne ovplyvnila platobnú bilanciu, no v prípade bežných účtov zásadne nezmenila dlhodobé trendy pred pandémiu.

⁶ 5339/22.

Správa naďalej zahŕňala výhľadové posúdenie možných dôsledkov krízy na makroekonomickú stabilitu a vývoj existujúcich makroekonomických nerovnováh. Rada to uvítala ako obzvlášť dôležité vzhľadom na značnú neistotu súvisiacu s úplným dosahom krízy COVID-19, a teda vzhľadom na potrebu obozretnosti pri vyvodzovaní záverov o nerovnováhach na základe prognózovaných údajov.

Keďže Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti dáva EÚ príležitosť, aby podporila obnovu a vyšla z krízy silnejšia a odolnejšia, Rada vyzvala na zabezpečenie vhodných politických reakcií na riešenie nerovnováh a zvýšenie produktivity a rastového potenciálu, ako aj konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ.

Rada 21. februára 2022 schválila závery o aspektoch zamestnanosti v odporúčaní o hospodárskej politike eurozóny⁷. Rada odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali jednotlivo, a to aj prostredníctvom vykonávania svojich plánov obnovy a odolnosti, a kolektívne v rámci Euroskupiny opatrenia na ďalšie využívanie a koordináciu vnútroštátnych fiškálnych politík vo všetkých členských štátoch s cieľom účinne podporovať udržateľnú a inkluzívnu obnovu. Členské štáty eurozóny by mali pokračovať v agilnej fiškálnej politike, aby boli schopné reagovať v prípade opätovného výskytu pandemických rizík. Členským štátom sa odporučilo, aby hneď, ako to hospodárske podmienky umožnia, realizovali fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní investícií.

Rada 14. marca 2022 schválila závery o ročnom prieskume udržateľného rastu a spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2022⁸. Ministri uvítali hospodársku reakciu Únie, a to aj prostredníctvom dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) a nástroja obnovy Next Generation EU, ako aj skutočnosť, že doteraz prijaté plány obnovy a odolnosti zahŕňali zásadné reformy a investície v oblasti zamestnanosti, zručností a sociálnych politík.

⁷ 5461/22.

⁸ 6473/22.

Rada uvítala návrh Komisie na spoločnú správu o zamestnanosti na rok 2022, ktorá sa bude viac zameriavať na zásady Európskeho piliera sociálnych práv, ako aj začlenenie hlavných cieľov a revidovaných hlavných ukazovateľov sociálneho prehľadu do návrhu v rámci európskeho semestra, a to v súlade s Portským vyhlásením⁹.

Ministri vyzvali členské štáty, aby vo svojich národných programoch reforiem zohľadnili priority ročného prieskumu udržateľného rastu a zistenia spoločnej správy o zamestnanosti a aby zintenzívnili úsilie pri uplatňovaní zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada napokon vyzvala Komisiu, aby v rámci európskeho semestra monitorovala sociálny vplyv zelenej a digitálnej transformácie a ich vplyv na zamestnanosť.

Ministri zodpovední za zamestnanosť a sociálne veci, životné prostredie a výskum viedli na podnet predsedníctva tematické rokovania o témach súvisiacich s európskym semestrom.

Ministri počas zasadnutia Rady pre zamestnanosť a sociálne veci 14. marca 2022 uskutočnili diskusiu.

V Rade pre životné prostredie sa 17. marca 2022 uskutočnila tematická diskusia o európskom semestri.

Uznávajúc parlamentný rozmer európskeho semestra, predsedníctvo a Európsky parlament spoločne zorganizovali parlamentný týždeň venovaný európskemu semestru 2022 (15. – 16. marca 2022), a to v kontexte správy hospodárskych záležitostí EÚ z pohľadu Parlamentu.

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>